

BYLO NEBYLO - 9

Středa, 16 leden 2013

Švédský stál vybraných událostí, jak šly dájíjinami. Dnešní menu: nejvátší ĀĀEech ve vesmíru, mafián z Neapole, adept na Darwinovu cenu, sportovní polyglot, metoda ĀĀmízené soutĀĀĀe, chyba v logistice, hrdinové dĀĀtských srdcí...

16.1.1996 – na observatoĀĀmi na Kleti byla objevena planetka, 10 km tlustá, obíhající v prostoru mezi Marsem a Jupiterem, která pozdĀĀji dostala jméno Járacimrman 17.1.1899 – narodil se Al Capone, americký gangster, kterého kurióznĀĀ neodsoudili a nezavĀĀmeli za mnohonásobnou vraĀĀdu, pašování a korupci, nýbrĀĀ za neplacení daní. Prokurátor si dal pozor, aby byl obĀĀalován pouze z toho, co mu bylo lze bezpečnĀĀ prokázat. SvĀĀky ukrývali aĀĀ do procesu v JiĀĀní Americe, aby jim je gangsteĀĀmi náhodou neodpráskli. Al Capona odsoudili na 11 let, z toho si odsedĀĀ 8. Pak ho propustili pro špatný zdravotní stav a dobré chování. Ono to uĀĀ bylo v podstatĀĀ jedno. TĀĀmetí stadium syje sviĀĀa.

17.1.1706 – narodil se Benjamin Franklin americký státník, diplomat, vydavatel, pĀĀírodovĀĀdec a spisovatel, zakladatel Pensylvánské univerzity, vynálezce bifokálních brýlí a bleskosvodu. Kdysi jsem dostala vtipnou fotku s názvem „ProĀĀeny ĀĀijí déle“, na které rozjaĀĀení chlápci v bazénu popíjejí pivo, mezi sebou jakousi plovou podloĀĀku a na ní vĀĀtrĀĀek zapojený do elektrické sítě. Asi to bylo ze ĀĀivota. ProtoĀĀe fáma praví, ĀĀe Benjamin Franklin ovĀĀmil svou teorii, ĀĀe blesk je elektrický výboj, pĀĀivázal si papírového draka na kovovou tyĀĀ a vyrazil do bouĀĀky.

pro uvádĀĀní románových pĀĀíbĀĀhĀĀ na pravou míru tuto fámu demontuje, neboĀĀ v popisu pokusu není uvedeno konkrétní místo, ĀĀádný oĀĀitý svĀĀdek a papírový drak by nemohl vystoupit do výšky, v které by pĀĀitĀĀhl elektrické výboje. Frašsi „pokus“ pravdĀĀpodobnĀĀ vymyslel, aby svou (správnou) teorii podpoĀĀil. KnĀĀz Prokop Diviš z Helvíkovic u ĀĀamberka vynalezl bleskosvod o mnoho let dĀĀíve, ale nedostalo se mu tak výrazné publicity. Byl tĀĀĀký ĀĀĀ bez Facebooku... A tak se dodnes vede o prvenství spor.

17.1.1933 – zemĀĀel Josef Rössler-OĀĀovský, „polyglot“ mezi sportovci a sportovní organizátor. O lyĀĀaĀĀském prvosjezdu Václavského námĀĀstí v Praze jiĀĀ pĀĀed pár dny byla zmínka. Byl to právĀĀ Josef Rössler, kdo si jednou objednal brusle aĀĀ ve Skandinávii a oni mu s nimi poslali i katalog lyĀĀí.

Všestranný sportovec zaloĀĀil postupnĀĀ klub bruslaĀĀĀ, lyĀĀaĀĀĀ, tenistĀĀ, kanoistĀĀ ĀĀeské vodní skauty a zorganizoval první ĀĀeskou „národní“ výpravu na Olympijské hry 1912 ve Stockholmu.

Pískal první derby Sparta – Slavia, kde se prý dopustil nĀĀjaké chyby a zavinil tak trvalou rivalitu obou klubĀĀ.

18.1.1409 – Dekret kutnohorský aneb metoda ĀĀízené soutĀĀĀe (hra o 1 dĀĀjství) Osoby a obsazení Václš – ĀĀeský král, rozmazlovaný a protĀĀĀovaný malý syn velkého otce ZbynĀĀk Zajíc z Hazmburku – praĀĀský arcibiskup vodem ne moc vzdĀĀlaný voják, pĀĀitel kráĀĀ? Nebo papeĀĀĀĀ? Nebo kráĀĀ? ...ĀĀtyĀĀmi univerzitní národy – bavorský (Rakušané a jiĀĀní NĀĀmci), saský (Sasové, severní NĀĀmci a Skandinávci), polský (Poláci, východní NĀĀmci Slezané), ĀĀeský (obyvatelé ĀĀech i Moravy, jak ĀĀesky, tak nĀĀmecky mluvící, Jihoslované a UhĀĀmi) Prolog StĀĀmedovĀĀ alespoĀĀ ten evropský, se zmitá v hluboké morální krizi. Na papeĀĀském stolci sedí jeden papeĀĀĀĀ a druhý v Avignonu.

Církev kĀĀe vodu a pije víno a pĀĀmi tom ještĀĀ pĀĀehazuje peníze vidlema. A najdou se tací, kterým se to tak nĀĀDokonce ve vlastních církevních ĀĀmadách. A vedou takové buĀĀĀeské ĀĀeĀĀ, jakoĀĀe by se mĀĀla církev vzdát svĀĀtĀĀ a ĀĀe k tomu, stát se opravdovým kĀĀesĀĀnem, nestaĀĀi jen se nechat pokĀĀt, ale je také tĀĀeba ĀĀít v souladu s boĀĀĀ bez hĀĀíchu. DĀĀjství I.

Do Prahy pĀĀijíĀĀdí delegace ze Sorbonny s pozvánkou pro krále, arcibiskupa a univerzitu, aby se zůĀĀastnili koncilu v Pise. Program je následující: donutit abdikovat ĀĀímského i avignonského papeĀĀĀe a zvolit jediného nového. Král Václav je pro (mohl by se pĀĀmi té pĀĀíleĀĀitosti stát ĀĀímským králem). Arcibiskup ZbynĀĀk je proti (v ĀĀímĀĀ nšéfa). Karlova univerzita je 1 hlasem (ĀĀeským) pro a 3 hlasy (nĀĀmeckými) proti. Dva mĀĀsíce se dohadovali a nebršto konce. Nakonec si vynadali do kacíĀĀĀ a NĀĀmci omlátili ĀĀechĀĀm o hlavu celý spolek kolem Jana Husa. A do Pisy se pršnejede.

Král Václav se zasmušil, zamyslel, poradil, a pak jedním škrtem pera zmĀĀnil pomĀĀr sil na univerzitĀĀ: 1 hlas pro cizáky, 3 pro ĀĀechy. A hlasuje se znovu. A jede se do Pisy. EpilogNĀĀmeĀĀtí pedagogové i studenti se samozĀĀejmĀĀ urazili, sbalili si svĀĀ fidlátka a zaloĀĀili si vlastní univerzitu v Lipsku. A tak se ĀĀeská univerzita stala opravdu ĀĀeskou. SouĀĀasnĀĀ tím ovšem pĀĀestala být svĀĀtovou.

18.1.1912 – dobytí jiĀĀního pólu double smolaĀĀ polárním badatelem Robertem Falconem Scottem. Nejen, ĀĀe na místĀĀ našel norskou vlajku, kterou tam pĀĀed ĀĀtyĀĀmi týdny zapíchl Roald Amundsen, ještĀĀ k tomu na zpĀĀeĀĀní cestĀĀ celá jejich výprava zahynula 18 km od zásobovacího tábora.

NorĀĀm pĀĀálo štĀĀstí i pĀĀipravenost. Jednak byli lepší lyĀĀaĀĀmi, druhak vzali psš mĀĀli výĀĀivnĀĀjší stravu. A nesekli se v násobení. Britská výprava vyrazila se shetlandskými poníky, kteĀĀmi se okamĀĀ ukázali nepouĀĀitelnými a nechali doma konstruktéra, takĀĀe motorové sĀĀĀ jim nemĀĀl kdo opravit. Zásobovací tábor proto umístili o 50 km blĀĀĀ pobĀĀeĀĀí, neĀĀ byl pĀĀvodní plán. Cestou zpĀĀky jim došlo jídlo, ale tvrdohlavĀĀ vĀĀel geologické vzorky. Pak je zastihla vánice...

18.1.1884 – narodil se Arthur Ransome, anglický spisovatel a novinĀĀĀ. Jako úchylnĀĀ kolektivní dĀĀĀ jsem milovala knihy, v nichĀĀ se vyskytovaly dĀĀti v poĀĀtu alespoĀĀ tĀĀí. PĀĀĀ

Vlaštovek a Amazonek mezi nimi stály na piedestalu nejvyšším. Být tak jedním ze sourozencĀĀ Walkerových, páni! Jsme jedné krve, ty i já! 18.1.1936 – zemĀĀel Rudyard Kipling, britský spisovatel, nositel Nobelovy ceny za literaturu (1907). Jeho báseĀĀ KdĀĀĀ zaujímala ĀĀestné místo v mé pubertální sbírce citátĀĀ a jiných hlubokých myšlének.

A do tĀĀetice všeho britského: 18.1.1882 – narodil se Alan Alexander Milne. Kdo miluje Medvídku Pú, aĀĀ se pĀĀihlásí :-)

KaĀĀdé ráno, kdĀĀĀ mĀĀj šéf otevĀĀme poštu a vypadne nš nových smĀĀnic, vzpomene úvodní scĀĀnu, kdy KryštĀĀfek Robin schází dolĀĀ po schodech, za nohu vleĀĀe Medvídku Pú a ten, bum bum bum, co schod, to rána do hlavy. „JistĀĀ je ještĀĀ jiný zpĀĀsob, jak chodit po schodech“, ĀĀíká si v duchu Pú, „jen kdybych mohl pĀĀestat na chvíli tlouct hlavou a zamyslet se.“

MĀĀra Kosmasová